

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8849,Instytut-Pamieci-Narodowej-przejal-program-dokumentacyjno-badawczy-Indeks-Represjonowanych.html>
16.03.2026, 21:43

Instytut Pamięci Narodowej przejął program dokumentacyjno-badawczy „Indeks Represjonowanych” od Ośrodka KARTA – Warszawa, 8 maja 2013

08.05.2013

Konferencja w Centrum Edukacyjnym IPN Przystanek Historia

IPN przejął Indeks Represjonowanych

Podczas środowej konferencji prasowej zaprezentowany został najnowszy, XXI tom „Indeksu Represjonowanych”, obejmujący 4415 nazwisk jeńców z Kozielska, zabitych przez NKWD w kwietniu-maju 1940 roku. Prezesi Łukasz Kamiński i Zbigniew Gluza poinformowali, że dotychczas prowadzony przez Ośrodek Karta program dokumentacyjno-badawczy Indeks Represjonowanych – dokumentujący imienne losy obywateli Polski poddanych sowieckim represjom po 17 września 1939 roku – zostaje przejęty przez Instytut Pamięci Narodowej. Obecny na konferencji prasowej Aleksander Gurjanow ze Stowarzyszenia „Memoriał”, wieloletniego partnera Karty w prowadzonych badaniach, powiedział, że dalsza działalność Stowarzyszenia w Rosji jest poważnie zagrożona. Dzięki najnowszym badaniom lista katyńska została wydłużona o siedem nazwisk.

Prezes Ośrodka Karta Zbigniew Gluza, przekazując dorobek Indeksu, powiedział, iż decyzja w pewnym sensie jest o ponad dwadzieścia lat spóźniona. – To obowiązkiem państwa jest zajęcie się represjami wobec obywateli II RP. Karta prowadziła Indeks od 1988 roku, „walcząc z niepamięcią w czasach PRL”. – Organizacje pozarządowe nie są w stanie właściwie prowadzić tak rozbudowanej działalności – powiedział. Gluza wyraził nadzieję, że większość z polskich represjonowanych zostanie nazwana z imienia i nazwiska. – Jest to zaszczyt, że dotychczasową działalność Karty będzie kontynuował IPN – powiedział prezes Instytutu dr Łukasz Kamiński. Podkreślił, że kierowanemu przez niego Instytutowi bliskie jest stosowane przez Kartę upamiętnianie ofiar II wojny światowej w sposób imienny. – Chcemy każdej z tych ofiar przywrócić tożsamość.

Dorobek programu Indeks Represjonowanych – 316 tysięcy biogramów udostępnionych w Internecie oraz 1,2 miliona biogramów w bazie roboczej – będzie przekazany do IPN i rozszerzany przez Instytut. – Potrzebujemy około sześciu tygodni, by przedstawić harmonogram udostępniania przejętych materiałów.

Aleksander Gurjanow, człowiek bez którego – jak zgodnie podkreślali uczestnicy spotkania – nie byłoby możliwe stworzenie Indeksu, podkreślił, że sprawa katyńska ma dla Memoriału również wewnątrzrosyjski wymiar. – Jest dla nas ważne, by władze Rosji przestrzegały prawa. Jesteśmy w stanie udowodnić, że każdy polski jeńiec został rozstrzelany na mocy decyzji partii komunistycznej z powodów politycznych. Gurjanow podkreślił, że celem publikacji nowego zestawienia ofiar zbrodni

katyńskiej było uaktualnienie liczby jej ofiar. W porównaniu z danymi z 1995 r., zamieszczonymi w tomie „Rozstrzelani w Katyniu”, indeks uzupełniono o siedem osób, a w przypadku danych kilku innych ofiar udało się uściślić pisownię nazwisk. Nowy spis obejmuje zatem 4415 biogramów. Powiedział również, że obecne władze Rosji chcą ograniczyć możliwości działania Stowarzyszenia Memoriał, odebrać mu status osoby prawnej. Konsekwencje byłyby ogromne.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

INDEKS REPRESJONOWANYCH

tom XXI

Zabici w Katyniu

Alfabetyczny spis 4415 jeńców polskich z Kozielska
zabitych w kwietniu–maju 1940,
według źródeł sowieckich, polskich i niemieckich

Ośrodek **Karta**

